

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Limburg

Parkje van het kasteel Trekschuren

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Parkje van het kasteel Trekschuren
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Hasselt
Deelgemeente:	Hasselt
Bron:	Schepping: 2014-08-14 Bijwerken: 2017-10-09 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134621
Coördinaten:	Breedte: 5.34990561269 Lengte: 50.9021152096

Primaire tekst

Restant van een vroeg 19de-eeuws parkje in landschappelijke stijl, bij het kasteel van Trekschuren, op een oudere site.

Trekschuren wordt al op de Ferrariskaart (1774-1775) genoteerd. Op het Primitief kadasterplan van 1812 ligt het goed tussen de Trekschurenstraat en de Voogdijsteeg. De gebouwen vertonen een complexe plattegrond die we interpreteren als een kasteel naast haar hoevegebouwen. De grote L-vormige vleugel (perceel nummer 678), bakent een rechthoekige binnenplaats af die met haar korte zijde aan de straat grenst. Op de lange zijde ligt er een kleinere L-vormige vleugel (nummer 680) aan een eigen erf met een alleenstaande aanhorigheid aan de overzijde. Verder is er een moestuin met bakhuisje (nummer 681) en achteraan ligt er een grote, ongeveer vijfhoekige vijver.

De tekening van Philippe de Corswarem (1759-1839) met Trekschuren geeft een mooi en intrigerend beeld van het kasteel en de tuin zoals ze begin van de 19de eeuw bestonden, toen ze eigendom waren van Joseph Wagemans. Vanaf de westgevel van het kasteel strekt zich een deel van een tuin uit in landschappelijke stijl, waarvan het poorthekje in de haag aan de straatkant, het open paviljoen van vier kolommen onder pagodedak en het volume van het kasteel zelf verwijzen naar een stijl die men Anglo-Chinois noemt, de vroegste vorm van de landschappelijke stijl op het vasteland. Het ondulerend grasveld is aan beide zijden geflankeerd door een pad, heestermassieven en geschoren hagen. In de achtergrond staan hoogstammige bomen waarvan de piramidale vorm naar exoten verwijst.

Einde 19de eeuw is het goed al weer verder geëvolueerd. De Dépôt-kaart (opname 1871, uitgave 1878) geeft een L-vormig parkje met vijver ten zuiden van het huis en een grote 8-vormige rondweg. Een bomengordel loopt rondom en de gebouwen liggen aan de straatkant. Op de kaart met de revisie van 1882 ligt er een paviljoentje op het westelijk grasveld, mogelijk dat van de Corswarem. De Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed publiceerde een foto van het kasteel dat men van de Corswarems tekening herkent, met monumentale pilasters die de gevel ritmeren en met een slankere bovenverdieping bekroond met een daklantaarntje. Het exotische van de tekening wordt daarin bevestigd, maar bestaat vandaag, na verbouwing van het huis, niet langer. Vandaag bezit Trekschuren aan de straatkant een 19de-eeuwse afsluiting, merkwaardig omwille van haar lengte van 58 traveeën plus een achteruitspringend inrijhek tussen nieuwe pilasters naar het park vóór het huis en één naar de dienstgebouwen achter het huis. Het eenvoudig smeedijzeren afsluithek op deels bakstenen, deels gecementeerde voet, is geritmeerd door de vierkante stijlen met vaasjes als bekroning. Elke travee telt 24 ronde spijlen met speerpunt. De drie laatste traveeën nemen de haakse bocht en worden door een laurierhaag als westelijke begrenzing verdergezet. Het park ten westen, oorspronkelijk met L-vormig grondplan, bezit nog enkele oudere bomen maar is nu eerder een ruim grasveld met vijver en een brede bomengordel. Een jonge boomgaard werd ten oosten aangeplant.

Bomen

(Het tussen haakjes vermelde cijfer geeft de stamomtrek gemeten op 150 cm hoogte)

Bomenrand met Amerikaanse eik (*Quercus rubra*), buxus (*Buxus sempervirens*), fijne spar (*Picea abies*), doodsbeenderenboom (*Gymnocladus dioica*) (in slechte staat), Californische schijnpijp, gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*), gewone lijsterbes (*Sorbus aucuparia*), gewone robinia (*Robinia pseudoacacia*), Hollandse linde (*Tilia x vulgaris*), ruwe berk (*Betula pendula*), schietwilg (*Salix alba*), tamme kastanje (*Castanea sativa*), gewone taxus (*Taxus baccata*), scherpe hulst (*Ilex aquifolium*), zomereik (*Quercus robur*), witte paardekastanje (*Aesculus hippocastanum*) (280 cm), bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') (365 en 383 cm), gewone beuk (*Fagus sylvatica*) (350 cm), gewone moerascipres (*Taxodium distichum*) (197 cm).

Auteur: De Maegd, Christiane

Auteur: van den Bossche, Herman

Datum: 2006

Titel Text: Restant van het parkje van het kasteel van Trekschuren

Grafische documenten

Hekken en toegangshek van het parkje Trekschuren. (Michiels, Marijke, 22-06-2011, ©Vlaamse Gemeenschap)



Hasselt Trekschurenstraat 245 (Schlusmans, Frieda, 17-08-2012, ©Vlaamse Gemeenschap)

Parkje van het kasteel Trekschuren. (Michiels, Marijke, 22-06-2011, ©Vlaamse Gemeenschap)

Hoog opgekroonde bomen en hekwerk van het parkje Trekschuren.
(Michiels, Marijke, 22-06-2011, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Limburg, Primitief plan van sectie E, door H. Groulard, gedateerd 15 november 1812.

SCHLUSMANS F. met medewerking van GYSELINCK J., LINTERS A., WISSELS R., BUYLE M. & DE GRAEVE M.-Ch. 1981: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Hasselt, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 6N1 (A-Ha)*, Brussel - Gent, p. 405.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120926>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/22189>

Beknopte karakterisering

Datering: eerste helft 19de eeuw, tweede helft 19de eeuw

Typologie: hekken, private parken, tuin- en parkbeplantingen, vijvers